

OBSAH

Volá vesmír (Dopis čs. pionýrů prvnímu kosmonautu J. A. Gagarinovi)	3
J. Alda, Domove libezný	4

I. ČÁST

1. OBRAZY ŽIVOTA DĚTÍ A DOBRODRUŽNÉ PŘÍBĚHY

F. Hrubín, Zde je mír (U stolu)	6
B. Polevoj, Montér Tolja (Zlato)	9
J. Glazarová, Metodek.	12
A. Gajdar, Jinak to nejde (Daleké kraje)	15
Z Vlastního životopisu	21
J. Horák, Dva vzácné poklady (Červená šatka, bílý mak)	21
V. Nežval, Otcí (Syn lidu)	27
L. Ondřejov, Syn můj milený (Zbojnícka mladost)	29
A. Žápolocký, Barunčina chuva (Barunka)	32
J. Š. Baar, Školačka Hanýžka (Hanýžka a Martínek)	37
L. Renn, Lovci otroků (Nobi)	43
J. V. Pleva, Oheň, oheň!	48
Hnědý přítel (Robinson Crusoe)	53
J. Smuul, LI-2 nad Antarktidou (Ledová kniha)	55
S. Ščipačov, Rozhovor s geologem (Rozjímání)	59

2. JAK SI LIDÉ V DÁVNÝCH DOBÁCH VYKLÁDALI SVĚT

E. Petiška, Prométheus	60
Hérakles (Staré řecké báje a pověsti)	64
Turčianske jazero	69
K. J. Erben, Kytice (Kytice)	70

3. TOUHA LIDU PO PRAVDĚ, SPRÁVEDLNOSTI A KRÁSE ŽIVOTA
V POHÁDKÁCH

<i>J. Neruda</i> , O pohádkách	72
<i>K. J. Erben</i> , Zlatý kolovrat (Kytice)	73
<i>B. Němcová</i> , Chytrá horákyňe (Národní báchorky a pověsti)	88
Spisovatelka Národních báchorek a pověstí	95
<i>J. Horák</i> , Silný Honza (Český Honza)	96
<i>K. J. Erben</i> , Čert a cikán (ukrajinská pohádka)	98
<i>Ž. Nejedlý</i> , <i>K. J. Erben</i>	101
<i>F. Hrubín</i> , Pohádka o Abú Kírovi a Abú Sírovi (pohádky z Tisíce a jedné noci)	102
<i>H. Ch. Andersen</i> , Císařovy nové šaty (Pohádky)	113
<i>J. Wolker</i> , O kominíkovi	119
<i>K. a J. Čapek</i> , Havlovický vodník (Devatero pohádek)	125
<i>L. Aškenazy</i> , Ukradený Měsíc	129

4. POVĚSTI, BRÁNÁ DO DĚJIN NAŠICH NÁRODŮ

<i>A. Jirásek</i> , O starých pověstech (Staré pověsti české)	136
<i>I. Olbracht</i> , Založení Prahy	138
Bivoj, syn Sudivojův (Ze starých letopisů)	140
<i>A. Jirásek</i> , O Žižkovi	141
O Janošíkovi (Staré pověsti české)	144
Z mých pamětí	149
<i>B. Popelář</i> , Brněnský drak (Urbář pověstí brněnských)	150

5. OBRAZY PŘÍRODY A LIDU NAŠÍ ZEMĚ, JEHO ŽIVOTA, BOJŮ
A BUDOVATELSKÉ PRÁCE

<i>F. Hrubín</i> , Březen	155
Červen (Mánesův orloj)	156
<i>P. Jilemnický</i> , Tři rozprávky	157
<i>K. Bendová</i> , Domovina (Pionierský pochod)	163
<i>J. Drda</i> , Host (Jednou v máji)	164
<i>Ž. Kriebel</i> , Byla jedna vesta (Ptám se, ptám se, pampeliško)	169
<i>M. Rázusová-Martáková</i> , Píseň o Váhu	172
<i>R. Moric</i> , Psí sláva (Našel jsem vám kamarády)	174

<i>J. Wolker</i> , Poštovní schránka (Host do domu)	180
<i>Ž. Wolkerová</i> , Maminka vzpomíná na syna básníka (Jiří Wolker ve vzpomínkách své matky)	182

II. ČÁST

<i>F. Král</i> , Partizánska (Z noci do úsvitu)	183
<i>R. Moric</i> , Most (Explózia)	184
<i>A. Gajdar</i> , Na rozvředce (Škola)	187
<i>J. Fučík</i> , O betonu (V zemi, kde zítra již znamená včera)	191
<i>J. Skácel</i> , Pohádka o velikém samovaru	198
<i>S. Neumann</i> , Má strano	203
<i>J. Pilař</i> , Máj 1945	204
<i>M. Pujmanová</i> , Zdravice Sovětské armádě	206
<i>J. V. Pleva</i> , Zase svobodni! (Budík)	206
<i>F. Molnár</i> , Prapor! (Hoši z Pavelské ulice)	209
<i>J. V. Sládek</i> , Naše země (České písně)	213
<i>J. Seifert</i> , Než přijde jaro (Šel malíř chudě do světa)	213
<i>L. Čivrný</i> , Z ostrova mladé svobody (Ostrov mladé svobody)	215
<i>V. Katajev</i> , Muž přes palubu	217
<i>F. Kožík</i> , První zlatá (Na shledanou, Emile)	222
<i>V. A. Osejevová</i> , Roztržka (Vaska Trubačov)	224
<i>A. Caroti</i> , Špaček a Nin (Špaček a Nin)	229
<i>Ž. Bezděková</i> , Říkali mi Leni (Říkali mi Leni)	232
<i>A. Žhoř</i> , Zachráněná třída (Tvrdohlavá Marie)	237
<i>F. Běhounek</i> , Vítězná loď (Trosečníci polárního moře)	242
<i>L. Staff</i> , První procházka	251
<i>J. Tomeček</i> , Vuí se směje (Vuí se směje)	252
<i>A. Ingolič</i> , Odvážná cesta (Odvážná cesta)	256
<i>S. Lem</i> , Přemýšlej a pracuj (Astronauti)	259
<i>J. Mařan</i> , Člověk rozšiřuje domov živočišstva (Jak zvířata za- bydlila zeměkouli)	262
Poznatky z literatury	264
<i>J. V. Pleva</i> , O malíři Vlastimilu Radovi	267